

POŠTARINA PLAČANA V GOTOVINI

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

Letnik XXIX.

December 1927.

Štev. 4.

Vsebina.

1. <i>Sava Radič-Mirt</i> : Martinovo 1927. Pesem	73
2. <i>Andrej Rapè</i> : Peč. Pesem	74
3. <i>Radivoj Rehar</i> : Čuvajčkova dirka. Pesem	74
4. <i>Juraj Jurajevič</i> : Dovški Bržot pripoveduje. 3. Goriški grof. Pravljica s podobo	75
5. <i>Radivoj Rehar</i> : Naša Lelja. Pesem	78
6. <i>A. Potočnik</i> : Ljubljana. Zgodovinski spis z dvema podobama	79
7. <i>Lado Jerše</i> : Slovenske gorice. Pesem	82
8. <i>Neosvobojeni brat</i> : Magdalenska gora nad Gospo Sveto. Opis z dvema podobama	83
9. <i>Fr. Rojec</i> : Sela pri Šumberku. Opis s podobo	85
10. <i>Radivoj Rehar</i> : Muca Maca. Pesem	86
11. <i>Fr. Rojec</i> : Dolenjski obisk. Pesem s podobo	87
12. <i>Albin Čebular</i> : Striček modruje. Pesem	87
13. <i>Dr. Fr. Zbašnik</i> : Žemljica. Povest	88
14. <i>Radivoj Rehar</i> : Zmaj. Pesem	90
15. <i>Albin Čebular</i> : Konjički. Pesem	90
16. Naš kralj Aleksander I. Podoba	91
17. <i>Vlado Klemenčič</i> : Nežica. Povest	92
18. <i>Lado Jerše</i> : Pesem bridkosti	93
19. <i>Mitja Švigelj</i> : Gašperjev junaški čin. Igra lutk v šestih slikah	94
20. <i>Albin Čebular</i> : Z livade. Pesem	96
21. <i>Radivoj Rehar</i> : Pajek črnuh. Pesem	96
22. Pouk in zabava	97
23. Kotiček gospoda Doropoljskega	99

Čestit Božič! Srečno Novo leto!

»Zvonček« izhaja med šolskim letom v zvezkih vsak mesec in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za četrto leta 7·50 Din. Posamezni zvezki po 3.— Din.

Uprava »Zvončka« je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, Učiteljska tiskarna, I. nadstropje. — Na ta naslov pošiljaj naročnino in reklamacije!

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Rokopise pošiljajte na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 20/II.

Rešitve ugank, nalog itd. sprejemamo le tekom prvih 8 dni po odpravi vsakega zvezka.

Glavni in odgovorni urednik: Engelbert Gangl v Ljubljani. — Izdajatelj: Udruženje jugoslovenskega učiteljstva (UJU), odgovoren Andrej Skulj v Ljubljani. — Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani, zanjo odgovarja Francè Štrukelj v Ljubljani.

Štev. 4.—XXIX.

December 1927.

Martinovo 1927.

O, bodi Bogu čast in hvala!
Nikoli naša ni družina
tako lepo še praznovala
kot letos svetega Martina!
Prišel je rodoljub z dežele,
prišel od Kolpe dobri stric Martin;
roké in rame drevene
pod težo belokranjskih so dobrin.

* * *

Najprej očetu odloži veselja,
barilček poln nekrščenega vina.
Potem pa skliče deco: „Hoj, mladina,
saj vem, kam danes meri vaša želja:
na gos, morda celo na petelina.“
Šegavi stric s košaro vstopi,
skrivnostno jo na pol odklopi.
O, čuda! Deci tik pod nos
debela zavalí se gos.
Vsa debelost — kaj to pomaga?
Po sobi koracá neukretno,
izteza dolgi vrat prevzetno,
grozeče proti deci gaga.
Le Marko se ne straši:
„Kaj hočeš deci naši?“
Pogumno vikne in zaploska:
„Pogledaj, očka, to ni šala,
tako smo se učili v šoli:
Prav taka je kot rimska goska,

zaspancem, fej, na Kapitoli
junake galske je izdala!“
Vse male ta povest razdraži:
„O, fej, izdajnica ti stara!“
„Počakajte!“ jih stric tolaži,
„saj prazna ni še vsa košara.
Počakajte, otroci, kratek čas
in več izdajala ne bode nas!“
Skrivnostno spet odpre pokrov
in venkaj dar poskoči nov,
en sam polet in gibčen skok,
brhak petelin stopi v krog.
Ponosno gor in dol korači,
„kok, kok“ pozdravi zbor domači.
Ko gos zagleda pred seboj,
razljučen plane v njo takoj,
junak srdito gos naskoči,
čelado rožnato naboči,
z ostrogo brušeno zacepeta,
s perjanico košato zavihra.
In med obema zdajci iznenada
se vname borba ljuta, kruta.
Petelin kljun kot sulico zabada,
a goska gaga in plahuta,
od straha stiska se ob zid.
Udarci ostri padajo vseuprek,
to huje je ko Kobarid!
Na koncu koncev, kaj velja,
čemu početjé tako burno?

Življenje drago je, poceni beg.
 Peté pokaže goska urno,
 čez prag iz sobe sfrfota.
 Petelin moško se vzravna,
 na sredo mize poleti,
 zapoje svoj kikeriki!
 Otroci pa se v krog zbero,
 z rokami sklenejo kolo,
 zarajajo in zapoje:

„Oj, slava ti, slava,
 petelin junak,
 zdaj gos domišljava
 utihne brez zmag.

Prijatelj, ostani,
 ni boj še končan,
 zapoj in oznani
 svobodo in dan!“

Sava Radič-Mirt.

Peč.

Nepremična in molčeča
 kakor tiha, bolna žena
 v kotu tam na eni nogi
 mesece stoji,
 glad je ne mori.
 Kakor mrtva nič ne diha.
 Je li bolna, je li svojeglava?
 Toda glej, v gotovem časi
 strašen glad se v njej oglasi:
 nenasitna je, požrešna,
 vse premalo ji jedi je,
 nikdar dosti ni gostije. —
 Žlica njena je — lopata.
 Mica z njo pa na vse kriplje
 jed ji v žrelo vroče siplje,
 ker pečica nima rok,

da bi sama si postregla.
 Ni ne bolna in ni svojeglava.
 Ko je sita, zadovoljno
 piha, puha, pridno kuha,
 greje nas, da vsi po vrsti
 radi gremo z mraza v sobo
 v blagodejni njen objem.
 Pa nam tudi ponagaja.
 Puha dim nam v zračno sobo,
 da nas vse oči skelijo,
 da nas žgo, da se solzijo.

Je li bolna, je li nagajiva?
 Pa naj pride k njej zdravnik!
 Dimnikar nam jo popravi,
 brž jo vseh nadlog ozdravi.

Andrej Rapè.

Čuvajčkova dirka.

Naš Čuvajček, bister psiček,
 dirja naglo kot konjiček,
 a naš fantek, Vojček-palček,
 jaha res ga kot jahalček.

Pa pridirja do krtine
 in ne zmore nje višine,
 vznak na hrbet se prevrne,
 našega jahalčka zvrne.

Hupa-hopal! Didl-dajček!
 V skok, v kalop drvi Čuvajček
 čez planine in gorice,
 daleč tja do tete Mice.

Hupa-hopal! Didl-dajček!
 V travi valja se Čuvajček,
 a naš Vojček na trebuhu
 se cmerika: »Ujujuhu...«

Radivoj Rehar.

JURAJ JURAJEVIČ:

Dovški Bržot pripoveduje.

3. GORIŠKI GROF.

I.

bog godec, ki je bil velik siromak z obilo družino, je šel s svojimi goslimi po svetu kruha služiti lačnim otročičem in bedni ženici. Ko je hodil po svetu ter zbiral darove — pičli so bili, ni vedel, kaj bi z njimi — ga je srečal nekoč imeniten gospod in ga vprašal: »Godec, kam pa ti?«

»Po svetu grem gost in koledovat za svoje številne drobčkane otročiče in ljubo bolešno ženico.«

»Pojdi z menoj, če te je volja, in godi pri meni, če ti je prav!«

»Zakaj pa ne, če dobro plačate!«

»Dobro plačam, dobro! Vrečo denarja ti bom dal ob letu osorej, samih svetlih cekinov. Leto dni boš pri meni v službi pa samo sedel boš pri mizi in godel; na mizi boš pa imel, kar si boš le poželet in izmislil.«

»Če je taka, gospod, grem pa takoj z vami.«

»Dobro, velja! — Za leto dni službe pri meni dobiš vrečo cekinov.« — Segla sta si v roko. In ubogi godec je zdobil mile darove — suhe kosce kruha — drobnim ptičkom ter šel k imenitnemu gospodu v službo.

Hodila sta dolgo, dolgo, naposled sta vendarle dospela na gospodov dom. »Tamle za mizo sedi in godi, drugega dela pri meni nimaš; kar si poželiš in izvoliš jesti in piti, kar naroči in postavljeno bo pred tebe na mizo, ob letu pa dobiš, kar sem ti obljubil,« je rekel imenitni gospod in odšel v drugo sobo. Komaj je vrata zaprl za seboj, je že stal njegov sluga pred godcem in vprašal: »Gospod godec, kaj želite? S čim vam smem postreči?« Godec je ukazal prinesiti vina, kruha in mesa. Komaj je izrekel svojo željo, je že stalo vse to pred njim na mizi. »To so pa res imenitni ljudje! Terno sem zadel, da sem prišel v to bogato hišo v službo,« si je mislil godec ter si nalil kozarec vina. Vino se je svetilo in isknilo ko čisto zlato; bila je žlahtna sladka rebuslica, da je tekla godcu kakor olje po grlu. Kruh ni bil navaden: dobro četrt visoke maslene pogače so mu prinesli in tri okusne povitice, eno orehovo, eno medeno in eno z rozinami. Kar v ustih so se topile, tako rahle in dobre so bile. In meso? Cel pražen kopun je bil po-

stavljen pred godca na mizo in pa jančje stegno v omaki ter precejšnje število kranjskih suhih klobas s hrenom so mu dali. To se je zdaj gostil siromašni godec! Ves čas, kar je služil pri imenitnem gospodu, se mu je dobro, predobro godilo kakor še nikoli v življenju. Vsega je imel obilo, preveč; jedel in pil in pa godel je vmes, okolo njega so pa skakali in plesali — vragi; zakaj prišel je bil v sam pekел. V službi je bil pri samem Luciferju, toda tega ni vedel...

Dnevi in tedni in meseci so mu potekali hitro, da sam ni vedel ne kdaj ne kako. V veselju in sreči je živel; samo ena reč ga je vznemirjala zdaj pa zdaj: kaj je z njegovo ubogo družino, z ljubimi otročiči in drago ženico doma? Pa se je v takih prilikah kmalu zopet potolažil ob misli, da jim prinese ob letu polno vrečo svetlih cekinov in potlej se jim bo godilo kakor v samih malih nebesih.

Prigodi se pa, da je začel stari goriški grof umirati. V peklu je bil tisti čas velik dirindaj in rompompom. Pripravljali so se, da grofa

slovesno, po svoje slovesno sprejmejo, kakor znajo le oni. Duša se je grofu že ločila od grešnega telesa in mu prišla na ustna, pa se je ustrašila božje sodbe, ker je bila najprej bela ko rutica ter se je zopet nazaj v telo pogreznila. Prišla je v drugič na ustna, bila je rdeča ko vrtnica; prestrašila se je računa od hiševanja ter se iznova pogreznila v telo. Še je prišla v tretje na ustna; bila je črna ko tintica, ostrmela je, nazaj ni mogla več, odšla je na pot proti nebesom.

Prišla je pred nebeška vrata in z zlatim prstanom je potrkala nanje: »Oj, Peter, odpri, odpri!« Nebeška vrata, visoka in široka, so se odprla na stežaj in med vratmi se je prikazala čestitljiva postava nebeškega vratarja, samega sv. Petra. Duša je zatrepetala: »Oj, Peter, saj si usmiljen, usmili se, usmili!« Toda sv. Peter je bil trd in ni spustil duše v nebesa in trdo jo je vpraševal: »Odkod si, duša, da te ne poznamo? Komu si služila, da si črna ko tintica?« Duša ni znala, ni mogla odgovoriti, le jeclala je in prosila v silnem strahu: »Sv. Peter, saj si usmiljen, usmili se, usmili!«

»Le idi, idi, duša, kamor si zaslužila, tukaj ni prostora zate,« je odločil nebeški vratar ter zaprl nebeška vrata in jih trdo zaklenil. Duša se je okrenila in strašno zajokala; vroče solze je točila, debele kakor vinske jagode. Milo se je ozrla proti nebeškim vratom in še in še, potlej se je pa napotila proti črnemu peklju. Hodila je počasi in z negotovim korakom. Dolgo je hodila, dolgo, a naposled je prišla vendarle pred peklenska vrata. Z najmanjšim prstecem je narahlo potrkala na peklenska vrata, da bi je ne bil zaslišal satan in ji ne prišel odpirat. Pa satan jo je hitro čul in ji jadrno prišel odpirat. Le ozko je odprl peklenska vrata, dušo je dobro poznal, saj je vse življenje služila le njemu. Z enim krempljem jo je potegnil v pekel, z drugim je zaprl peklenska vrata. In prišla sta zdaj, prišla dva moža ter nesla dušo na dno pekla.

Tam sredi pekla je postavil star peklenšček stolicu, oj, stolicu žarečo, potlej pa rekel duši: »Gospod grof, sedli boste na to lepo zofo; na onem svetu ste bili vajeni posedati po mehkih sedežih, tudi izmučeni ste že od dolge poti, kar sedite!« Grof je poslušno sedel na pripravljeno stolicu — na ogenj — v peklju je bil! Na stolici je začvrčalo in zašumelo, kakor da bi bil kdo na rdeče razbeljeno železo vode ulil. In pri priči je grof strašno zarjul: »Ojej, ojej, ojoj! Kaj pa se godi z menoj?« Peklenšček se je hladnokrvno smejal: »Gospod grof, tam ste sedali na mehke sedeže, tukaj pa boste trepetali na gorečih stolicah.« Grof je zavpil: »Kako bom sedel, ker nisem vajen?« Zagrohotali so se mu vsi peklenščki: »O, čakaj, čakaj, duša, se boš že privadila!«

Tisti stari peklenšček je naredil zdaj posteljo, žreblje in trnje vkup, nato pa rekel duši: »Gospod grof, legli boste na to mehko posteljo; na onem svetu ste bili vajeni polegati po mehkih ležiščih,

tudi izmučeni ste že od dolge poti, kar lezite!« Grof je legel na postelj, na ogenj — v peklu je bil! Na postelji je zacvrčalo in zašumelo, kakor da bi bil kdo smole na ogenj ulil. In zopet je grof strašno zarjul: »Ojej, ojej, ojoj! Kaj pa se godi z menoj?« Peklenščki se mu hudo mušno muzajo: »Tam ste polegali na mehka ležišča, tukaj pa se boste zvijali na gorečih posteljah.« Grof je zatulil: »Kako bom duša ležala, ker nisem vajena?« Zagrohotali so se mu vsi peklenščki: »O, čakaj, čakaj, duša, se boš že privadila!«

Stari peklenšček je šel in pripravil obleko, oj, obleko iz gorečih kuščarjev, nato pa rekel duši: »Gospod grof, oblekli boste to svilnato obleko; na onem svetu ste bili vajeni hoditi v lepih oblekah. Vaša je že strgana od dolge poti, kar preblecite se!« Grof se je preoblekel v novo obleko, v ogenj — v peklu je bil! Obleka je zacvrčala, kakor da bi jo bil kdo polil z vrelim oljem. Iznova je grof strašno zarjul: »Ojej, ojej, ojoj! Kaj pa se godi z menoj?« In peklenščki so se mu grdo zarogali: »Tam ste nosili svilnate trakove, tukaj boste mrli v gorečih kuščarjih.« Grof se je zgrozil: »Kako bom duša to nosila, ker nisem vajena?« Zagrohotali so se mu vsi peklenščki: »O, čakaj, čakaj, duša, se boš že privadila!«

Zdaj grof silno zavpije in prosi za požirek mrzle vode. Stari peklenšček je šel po vrele smole in strupenega žvepla, napravil iz te zmesi pijačo in jo ponudil grofu: »Le pij, le pij, ti duša, sladko vince jel!« Nekoliko je popil grof te pijače pa se milo razjokal: »Kako bom duša pila, ko me tako v ustih žge?« Peklenščki so se mu hudo željno rogali: »Lahko boš, duša, pila, saj si navajena; na onem svetu si ga tudi rada pila.«

Naša Lelja.

Naša Lelja osedlala
je dve mucii mladi;
njeni punčki Micka, Nežka
jahali bi radi.

Pa sta mucii še premladi,
preneumni tudi,
in zato, oh, Lelja naša
je v zadregi hudi.

K stari mami tja v Vipavo
šli bi po orehe
čez doline in planine,
čez zidove, strehe.

Pravi, da bo zdaj kupila
dva golobčka bela,
da v Vipavo po orehe
bosta poletela.

Radivoj Rehar.

A. POTOČNIK:

Ljubljana.

(Dalje.)

10. ZNAMENITE STAVBE NA GLAVNEM ALI VELIKEM TRGU.

Leta 1484. so opustili mestno hišo na Starem trgu in so sezidali še isto leto novo mestno hišo ali rotovž na prostoru, kjer stoji še dandanes. Prvotna mestna hiša je bila zgrajena na dveh velikih kamenitih podstavkih in je bila enonadstropna, v pritličju pa je imela širok pokrit privoz. V sprednja ogla hiše v prvem nadstropju sta bila vzdana kipa Adama in Eve, ki stojita dandanes v državnem muzeju pri vhodnih vratih v pritličju. S to mestno hišo pa meščani niso bili kaj zadovoljni, zato je mestni zastop sklenil leta 1547., da sezida novo poslopje. Za to novo stavbo so lomili kamenje takoj za mestno hišo. Napravili so več načrtov, toda nobeden ni bil odobren in tako se je zgradba novega poslopja zavlekla do leta 1717.

Nastopno leto je sezidal mestno hišo stavbenik Maček v oni obliki, kakršna je še dandanes. S prostornega balkona sredi poslopja so oklicavali zločince in jih izročali krvnikom. Pozneje so ta balkon podrli, a ga v novejšem času zopet napravili. Na desni strani vhoda je stala železna kletka, ki so vanjo zapirali zločince, da so jih mimo-idoči opazovali. Pred mestno hišo je stal na eni strani sramotni steber, kamor so privezovali hudodelce in jih bičali; na drugi strani pa je bila sramotna klopca, kamor so sedali zločinci. Ob poslopju so ob letnih sejmih obešali na dolgem drogu pritrjeno leseno roko, držečo meč kot znamenje sodne pravice in tržnega varstva.

Mestna hiša ima peterostraničen stolpič, v katerem visita dva zvona. Eden izmed njiju, ki je klical nekoč mestne očete k posvetovanjem, je bil vlit leta 1718., drugi je sto let starejši. Pod stolpčevo uro je kroglja, ki predstavlja luno in je z uro v mehanični zvezi tako, da kaže vse lunine izpremembe. Kdor noče opazovati luninih izprememb ponoči, jih lahko vidi pri belem dnevu na tem umotvoru.

Skozi širok vhod pridemo po stopnicah v prvo nadstropje pred mestno dvorano, kjer je mramornat doprsni kip cesarja Karla VI., ki je nekoč stal nad vicedomskimi vrati. Vidimo lesenega dvoglavega orla, ki je do državnega prevrata visel na pročelju poslopja med prvim in drugim nadstropjem. Mestna dvorana je bogato okrašena in ima pri vhodu dve kameniti tabli, na katerih so vdolbena imena vseh ljubljanskih županov od leta 1504. do danes. V prostornem ozadju prvega nadstropja so se nekoč vršile gledališke igre, v drugem nadstropju

pa je bila v letih 1856.—1862. deška šola. Stene na dvorišču pa kažejo še dandanes lepe okraske iz živalstva.

Mestni magistrat je imel v prejšnjih časih mnogo več pravic, kakor jih ima dandanes. Izročena mu ni bila samo uprava in javna varnost, ampak bil je tudi prva in edina sodna gosposka. Mestni zastop se je delil v tri dele: v notranji svet, zunanji svet in v občino. V notranjem svetu je sedelo poleg sodnika, ki je bil predstojnik vsega zastopa, še enajst svetovalcev; v zunanjem svetu so bili dvajsetštirje člani, šestdesetštirje pa so pripadali občini. Ker se je področje mestnega magistrata vedno bolj širilo, zato je dokupila mestna občina hiši, ki se dotikata na levi in desni strani mestne hiše, ter v njih nastanila svoje urade.

Pred mestno hišo je bil že davno vodnjak z lesenim ali morda kamenitim koritom. Leta 1743. je mestni magistrat sklenil pogodbo z italijanskim arhitektom Francescom Robbom za napravo novega

Mestni trg z mestno hišo leta 1564.

vodnjaka pred mestno hišo, ki ga je izgotovil leta 1751. Tri simbolične sohe predstavljajo tri glavne kranjske reke: Savo za Gorenjsko, Krko za Dolenjsko in Ljubljanico za Notranjsko.

Znamenita je hiša Pred škofijo 21, kjer je bil nad 150 let na meščen najstarejši ljubljanski hotel »Pri divjem možu«. Med prvim in drugim nadstropjem tega hotela je visela slika orjaka Herkula, odtod ime gostilnici. Tu so ostajali najodličnejši gosti, vladarji in drugi velikaši.

Leta 1461. je bila ustanovljena ljubljanska škofija. Prvi škofje so stanovali po zasebnih hišah v bližini stolne cerkve. Škof Krištof Ravbar je dal sezidati prvi škofijski dvorec, ki so ga pozneje povečali. Tri hiše poleg škofijskega doma so ljubljanski meščani odstopili škofu za zidavo nove palače ter ga oprostili vseh davkov. Za to uslugo je moral škof napraviti močan zid za mestno utrdbo zadaj za škofijskim dvorcem ob Ljubljanici. Drugo nadstropje je dal sezidati škof Oton Buchheim leta 1643. Škof Karel Herberstein je leta 1780. zvezal dvorec in stolno cerkev s hodnikom.

Tudi v škofijskem dvorcu so bili za francoske okupacije (zasedbe) nastanjeni odlični možje, kakor francoski generali Bernadotte, Massena, Murat in celo sam francoski cesar Napoleon je bival tu nekaj ur dne 1. aprila 1797. leta. Od 7. januarja do 13. maja leta 1821. pa je tu gostoval ruski car Aleksander I.

Za dvorcem proti Ljublanici je stal škofov hlev, ki ga je dal škof Janez Pogačar podreti, prostor je pa odstopil mestni občini, zato se po njem imenuje ta trg — Pogačarjev trg.

Nasproti škofijskemu dvorcu je rojstna hiša dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega, očeta Slovencev, ki je izdajal časopis »Novice«.

Za stolnim župniščem stoji mogočno poslopje s e m e n i š č e, ki je bilo zgrajeno v letih 1708. do 1717. V tem poslopju so se vzgajali nekdanji mladeniči ne samo za duhovski stan, temveč tudi za druge posvetne stanove. Med njimi je bilo mnogo plemičev, ki so se vadili tudi v borenju, plesu in jahanju. Veličastna vhodna vrata, nad katerimi se blišči napis »Virtuti et Musis« (kreposti in muzam), je izvršil kipar Luka Mislej.

Na prostoru sedanje palače meščanske imovine (kresije) v Stritarjevi ulici, kjer je danes Mayerjeva prodajalnica, je stal nekoč meščanski špital, ki ga je ustanovila leta 1345. ogrska kraljica Elizabeta, ko je potovala skozi Ljubljano v Neapelj. Prvotni špital je bil mala hiša, ki se je v teku let izpremnila v obširno poslopje. V bližini špitala so pokupili vse hiše, ki so bile proste vseh hišnih davkov, in sicer zaradi tega, ker so Ljubljančani hrabro odbili napad celjskega grofa leta 1442., ko je hotel Ljubljano razdejati. Lastniki teh hiš so plačali v znak podložnosti na leto en krajcar davka, ki so ga vsako leto dne 30. septembra o polnoči v slovesnem izprevodu prinašali na rotovž. Ta navada se je ohranila do leta 1580. Leta 1773. so podrli vse tu stoječe hišice in sezidali veliko poslopje. Ta špital pa ni bil bolnica, ampak le zavetišče obubožanim meščanom, njih vdovam, sirotam in najdenčkom. Leta 1811. so špital opustili, v poslopju pa so se naselili večinoma trgovci, ki so imeli tu svoje trgovine. Sedanja palača je bila zgrajena leta 1898.

V Ribji ulici na hiši št. 6. zapazimo nad vhodom vzdano tablico iz rdečega mramorja, na kateri je vdolbeno poleg letnice 1528 tudi ime Wolfgang Bosch. Omenjena letnica je najstarejša med vsemi številkami, ki jih vidimo nad hišnimi vrati v Ljubljani. Wolfgang Bosch je bil pek in od leta 1520. do 1526. župan ljubljanski.

Na Krekovem trgu stoji obširno poslopje, kjer je bil do prevrata trgovski učni zavod Ferdinanda Mahra. Nekoč je bil tu hotel »Pri avstrijskem dvoru«. V tej hiši se je rodil dne 30. marca 1848. leta španski kronski namestnik Don Carlos; istega leta je tu gostoval srbski knez Miloš Obrenović.

Hiše na Glavnem trgu so bile zidane proti koncu 16. stoletja, večinoma pa v 17. in 18. stoletju. Majhne, nizke hišice so se umaknile večjim poslopjem, v katerih so imeli podjetni trgovci v pritličju prostore za trgovino in skladišča, v nadstropjih pa udobna stanovanja.

Stari meščanski špital ob potresu 1895.

To nam pričajo hiše na Mestnem trgu kakor: Skabernetova, Hammannova, Pleiweisova in druge.

Po ustanovitvi ljubljanske škofije je večino poslopij okolo stolnice zasedla duhovščina.

Slovenske gorice.

Jeruzalem — Svetinje.

Slovenske gorice,
naše zemljice
večni ste kras.
Polne ste solnca,
polne veselja,
radostne mladosti.

Vaše šumice
vedno zelene;
lesene pesmi
kujejo klopotci,
v daljavi Drava
tajnostno šumi.

Lado Jerše.

NEOSVOBOJENI BRAT:

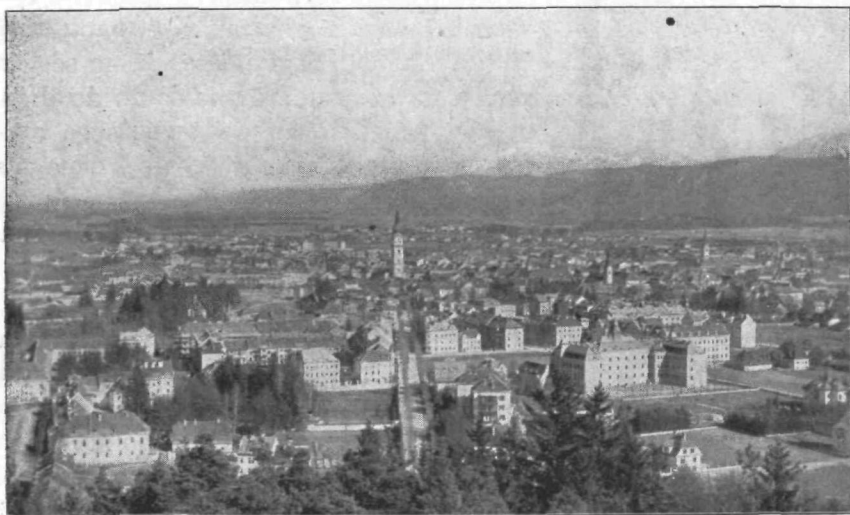
Magdalenska gora nad Gospo Sveto.

IV.

elíčastna je staroslavna gosposvetska cerkev, a posebno imeniten je veliki gosposvetski zvon. V enem stolpu visi 5 zvonov, največji od teh tehta 22 metrska stota. Vlit je bil že po vojni. V drugem stolpu pa visi velikan, ki je še trikrat težji in tehta celih 66 metrskih stotov. Ljudstvo pravi, da bi trije črevljarji lahko pod njim šivali, če bi ga poveznili na tla. Vojna mu je prizanesla. Vlit je bil v Celovcu l. 1687.

Če s Sv. Helene gledamo proti zahodu, se nam oko ustavi na št. Urški gori. Visoka je 1015 m in stoji nasproti Magdalenski gori

Celovec

na zapadni strani Gosposvetskega polja. Sv. Urh in Sv. Helena stražita Gosposvetsko polje. To bi bila prirodna stražarja naše narodne jugoslovenske države na severu.

Južno od Magdalenske gore se razprostira ravno in rodovitno Celovško polje. Tu so slovenske župnije: Otmanje, Timenica, št. Tomaž, Pokrče, Žrelec, Grabštajn, Tinje. Otmanje leži prav ob južnem znožju Sv. Helene. Otmanjska župnija ima lepo solnčno lego. Razprostira se po južnem pobočju Magdalenske gore. Žal se Otmanje hitro ponemčuje. Mladina že ne zna več slovenščine. In vendar dobimo v župniji starejše ljudi, ki niti nemščine ne razumejo.

Četrť ure pod vrhom Sv. Helene je vas Gorje. Otroci hodijo v šolo pol ure daleč v Otmanje. Gorje je že jako ponemčeno. Spodaj ležeče vasi so še bolj slovenske. Vprašal sem žensko srednjih let, kako da ljudje ne znajo več vsi slovenščine. Odgovorila je: »Pomrli so.« Slovenci tukaj dobesedno izumirajo. Stari umirajo, mladi pa ne znajo več slovenščine. Vprašal sem: »Zakaj pa otrok niste naučili slovenščine?« Dobil sem odgovor: »Niso se hoteli učiti.« Vprašal sem, kaj je vzrok, da se kraj tako hitro ponemčuje. Preprosta kmetiška žena mi je odgovorila: »Šola je nemška.«

Vojvodski prestol
na Gosposvetskem polju

Šolo, drugod največjo dobrotnico človeško, steber omike in napredka naroda — na Koroškem zlorabljajo kot najučinkovitejšo, smrtonosno napravo za pogin in pogubo našega naroda! Ponemčevalna šola bo ubila naš narod na Koroškem!

Jugoslovenska deca, eno je potrebno: Zavedaj se, da onstran Karavank tudi še živi naš narod, zavedaj se, da ne sega naša zemlja in naša domovina samo do državne meje vrhu Karavank, marveč sega mnogo, mnogo dalje! Zavedaj se, da sega naša domovina do tja, dokamor sega slovenski glas, slovenska beseda, to je tja na Gosposvetsko polje, tja na vrh Št. Helenske gore!

Res že izumira slovenski glas tam na Gosposvetskem polju, tam pod Magdalensko goro, toda izumrl še ni, in naš narod ima prirodno pravico do te zemlje. Iztrgali so nam slovenski Korotan, a pravice do slovenskega Korotana nam niso iztrgali. Dokler še živijo Slovenci na Koroškem, se naš narod ne more Koroški odpovedati. Slovenci nismo tujei na Koroškem. Slovenci smo bili prej na Koroškem nego Nemci in še zdaj živi 100.000 naših bratov na Koroškem.

Zato, deca jugoslovenska, le pogumno zapoj ono pesem:

Hej Slovani, kje so naše meje?
Na gori Magdalenski — tam so naše meje,
tam za Gospo Sveto — tam je naša kri!

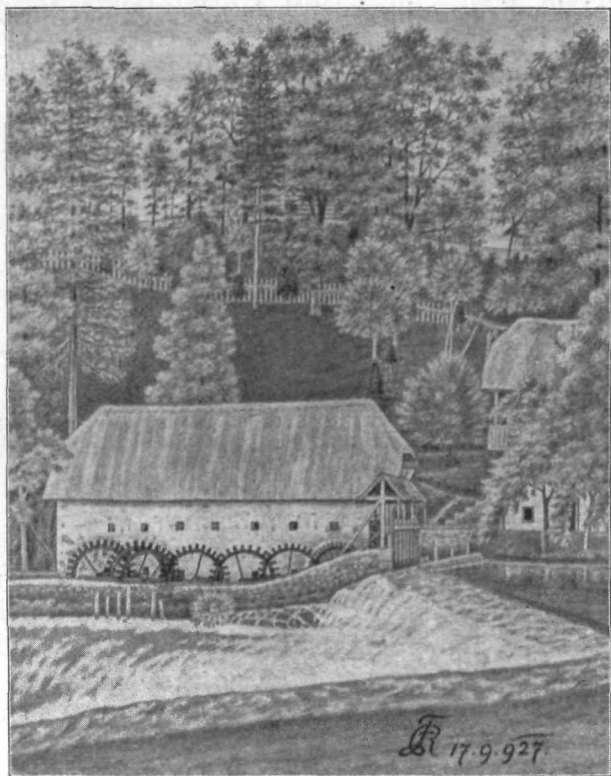
FR. ROJEC:

Sela pri Šumberku.

(Konec.)

selski občini ni nobenega potoka in nobenega studenca. Ima pa skoro vsaka hiša svoj vodnjak, kjer se nabira deževnica s streh po žlebovih. To vodo rabijo za kuho in pitje, a za napajanje živine so navadno napravljeni po vaseh skupni kalci (ali luže). Na Selih pa je preskrbljeno tudi za dobro pitno vodo. Na vasi je v bližini cerkve velik in globok vodnjak. Vanj je navrnjen dotok vode s cerkvene strehe po

več metrov dolgem podzemeljskem rovu, kjer se voda pretaka po kamenju in pesku in nazadnje se še preceďalnik, preden priteče v vodnjak. Voda v tem vodnjaku je popolnoma čista in vedno hladna kakor studenčnica.

V selski okolici je bližnja reka Krka, ki ima mnogo močnih slapov. Ti gonijo številne mline in žage. S Sel nosijo in vozijo žito v krške mline pod Zagradcem, ki so oddaljeni od Sel poldrugo uro hodá.

Tudi jaz sem v svoji deški dobi tja nosil v mlin domače žito v družbi brata ali sestre, najčešče pa v večji družbi svojih vaških vrstnikov in vrstnic in doraslejših vaščanov. V mlinu moraš počakati, da se žito zmelje. Potem neseš domov moko namesto žita, seveda v toliko manjši meri, kolikor si mlinar vzame žita kot plačilo za svoje delo. V mlinu moraš čakati po eno uro ali več ur, kakor je družba velika. V zimskem času smo hodili v mlin podnevi, v poletju, ko je mnogo dela na polju, pa največkrat na noč. Vračali smo se tudi ponoči takoj, ko je bilo naše žito zmleto. Ti pohodi v mlin in iz njega domov mi zbujajo še dandanašnji prijetne in neprijetne spomine, ki so mi dali povod, da sem si narisal veliki draškovaški mlin v bližini Zagradca. Zdaj priobčujem njegovo podobo v »Zvončku«.

Reka Krka je nekdaj slovela zaradi izredne množine rakov, ki so živeli v njej. Tudi v mojih mladih letih je bila Krka še oblagodarjena s temi lepimi in zanimivimi živalcami. Večkrat sem jih v družbi svojih tovarišev lovil ponoči ob luči med kamenjem po plitvinah na jezu ali po tratih ob vodni strugi. Pozneje pa se je nenadoma pojavila med krškimi raki kužna bolezen, ki je vse pokončala. Naša ljuba dolenjska Krka je še danes brez njih.

Muca Maca.

*Naša muca, muca Maca
in naš Vojček, dva pajaca,
sta napravila predstavo
vsej vasici na zabavo.*

*Tam pred cerkvijo na trati
sta pričela se dajati;
ona s taco, on z ročico
tepla sta se za resnico.*

*Naša muca, muca Maca —
kremplje ima njena taca,
vojskovala se je kruto,
Vojčku dala je klofuto.*

*Pa sirotku pcedila
z lička kri je in oblila
vse obširno je bojišče:
vsakdo najde to, kar išče!*

Radivoj Rehar.

Dolenjski obisk.

Prišla nas je obiskat
iz dolenjskih pokrajin,
nam prinesla jajc in gnat
in še drugih je dobrin.

Breskve, grozdje, jabolka
in orehi; kajpada
zraven pa je tudi med,
ki ga dal je ajdov cvet.

S kolodvora je s seboj
dobra znanka teh stvari
pripeljala poln zaboj;
tu pred nami zdaj stoji.

Solnca bilo je dovolj,
zrelo vse je kar najbolj;
brž pokušnja se začne,
v slast izborno gre nam vse.

Dolfku našemu diši
najbolj žlahtni trtni sad;
v roki velik grozd drži
in obira ga prerad.

Res je dobro grozdje to;
škoda le, da toliko
v vinskih hramih ga ljudje
v alkohol izpremene!

Fr. Rojec.

Striček modruje . . .

Ko zemljica se zavrti,
dan se in nočka ponovi;
a solnček z mesta vedno gleda,
da bi ne bila kaka zmeda.

Če solnčece bi potovalo,
na zemlji čudo bi postalo:
dan bil bi morda vedno žgoč,
ledena morda večna noč!

Albin Čebular.

DR. FR. ZBAŠNIK:

Žemljica.

Lojzek je bil še jako mlad, komaj da je začel v šolo hoditi, pa je bil že toliko razumen in zanesljiv, da ga je mati lahko kam poslala, ne da bi se ji bilo treba bati, da ne bi izvršil njenega naročila ali da bi napravil kako nerodnost. Imel je svojo mamico nad vse rad in nikdar se ni zgodilo, da bi se ji uprl, če mu je kaj velela.

Nekega četrtega popoldne ga je poklicala in mu rekla: »Lojzek, v trg moraš iti, če ne, moram delo prekiniti. V naših prodajalnicah se itak ničesar ne dobi!« Lojzkova mati je bila namreč šivilja in večkrat se je pripetilo, da ji je te ali one stvari primanjalo. Po navadi je kakega drugega človeka naprosila, ki je šel slučajno po svojih opravkih v trg, da ji je prinesel, česar je potrebovala, a to pot se ji je mudilo in ni mogla šele čakati na kako priliko, sama pa tudi ni hotela tratiti časa. Samega ni bila Lojzka doslej še nikoli poslala v trg, pač pa je bil on že nekolikokrat z njo tam. Ker mu je vse natanko razkazala in ga zlasti opozorila tudi na prodajalnice, kjer je običajno kupovala svoje potrebščine, je vedela, da se sme popolnoma zanesti nanj. Izročila mu je denar za stvari, ki jih je imel prinesiti, ter razložila, h komu naj gre in kaj naj kje kupi. Povrhu mu je dala pa še dva novčiča — zakaj v tistih časih je bilo še vse jako poceni — rekoč: »Na, za to kupi pa žemljico pri peku! Polovico žemljice snej sam, polovico je prinesi meni!«

Lojzku so se ob teh materinih besedah razžarela lica. Pri njih doma, ko niti lastne hišice niso imeli, je bilo kajpada le malo kruha. Pekovskega pa še celo ne! Lojzek je bil vesel, če se je mogel najesti črnega kruha! Žemljo je jedel tistikrat, ko je bil pri birmi, pozneje pa ne več. Ves srečen se je torej odpravil v trg.

Do trga je bilo uro hodá — malo daleč za dečka Lojzkove starosti. Toda Lojzek bi bil šel za mater ne vem kam — zlasti pa, ko mu je bila dala denar za žemljo! Pogumno in hitro je stopal po cesti, da bi bil čim prej na cilju. Ponosen je bil na to, da mu je mati toliko zaupala. Večkrat si je ponovil v spominu, kaj vse mu je naročila, da ne bi ničesar pozabil in ji storil vse po volji. Najbolj pa so se mu bavile misli seveda z žemljico, ki si jo kupi, preden se vrne iz trga. Kaj tako prijetnega ga že dolgo ni doletelo. Oj, ti dobra mamica ti! Kako bogato ga je odškodovala za to, da se je ločil od igre in prevzel zanj majhen trud! Oh, za žemljico bi hotel sleherni dan delati to pot! To bi ga otroci zavidali! Zakaj v vasicah, ki leže tako daleč v stran od ceste kot Lojzkova rojstna vas, žemljice ne prihajajo vsak

dan na vrsto. Ej, tisti sosedov Nejče in pa tista Boštjanova Malka, ki se tako rada pobahata, kadar kaj imata, kdo ve, kako bi se jima prileglo, če bi stopil pred njiju z žemljo v roki! Nemara, da ne bi nič kaj prijazno gledala! Ah, na vsak način mora prinesiti žemljico celo domov! To tudi že zaradi matere! Mati naj jo razdeli, kakor ve in zna!

Sklenil je za trdno, da žemljice ne načne, ampak jo prinese celo domov... Saj je vse eno, kdaj jo sne! Čim delj jo bo imel, tem bolje bo.

Ob takem premišljevanju mu ni bilo prav nič dolgčas, da, pot se mu je zdela danes celo krajša kot sicer. Kar mahoma je bil v trgu. Mati mu je bila vse določila, kam naj gre prej, kam pozneje, a on se je natanko ravnal po njenih navodilih. Ni poteklo četrte ure, pa je imel kupljeno vse, česar je mati potrebovala. Treba je bilo iti samo še k peku po žemljo...

Ozrl se je malce na okrog in zapazil, da imajo v trgu kar dva peka. Mati mu tega ni omenila in nič mu ni bila rekla, pri katerem naj kupi žemljo. To ga je spravilo nekoliko v zadrego. Težko se je bilo odločiti, pri katerem naj poizkusi svojo srečo. Ko bi bil vsaj vedel, kateri izmed obeh peče lepše in večje žemlje! Omahaoval je sem in tja, naposled pa se je približal tistemu, ki je imel svojo izložbo na levi strani ceste. Držal je že za kljuko, da bi vstopil, ko si premisli in krene nazaj proti onemu na desni strani. »Nemara, da je desna stran vendarle bolj srečna od leve,« si je mislil in se spomnil pri tem na desnega in levega razbojnika, ki je visel med njima Jezus na križu. Toda tudi pri desnem peku ni precej vstopil. Pazno je motril pecivo v izložbenem oknu in da bi se prepričal, kje je kruh lepši, se je še enkrat vrnil k levemu peku. Naposled se je odločil za desnega. Oj, kako lepo je zadišalo po belem svežem kruhu, ko je vstopil v prodajalnico! Lotevala se ga je od prijetnega vonja skoro da omotica. In koliko, koliko je bilo tu dobrih stvari! Po policah vse polno štruc, večjih in manjših, po jerbasih pa štrukljev, rožičkov in žemljic, maslenih in navadnih. »O, če bi si smel napolniti žepo!« si je želel po tihem. Najedel bi se do sitega sam, prinesel dosti materi in dal lahko še komu drugemu! Zakaj, zakaj nima več denarja! Samo dva novčiča — samo za eno žemljico! Ko bi imel vsaj toliko, da bi kupil dve: eno za mater, eno zase!« Milo je pogledal prodajalko, kakor bi hotel omehčati njeno srce. Kaj, ko bi ji prišlo na misel in bi mu rekla: »Na, fant, žemljo, ker si priden!« Pa odkod naj bi vedela, da je priden, ko ga niti ne pozna? Bilo je jasno, da ničesar ne ve o njegovi pridnosti, zakaj skoro osorno ga je vprašala, kaj hoče. Odprl je usta, da bi odgovoril, pa ni mogel. Deloma zaradi presenečenja, ker se mu je tako hitro izjalovila njegova tiha nada, deloma zaradi tega, ker se ni mogel precej odločiti, kaj naj vzame. O rožičkih je vedel, da so masleni, ah,

in tako lepo rumeni so bili! To morajo biti dobri! Toda kaj, ko so pa tako strašno majčkeni! Kako bi mogla z materjo deliti? Kaj tako majhnega ne kaže kupiti! Uvidel je naposled, da je edino pametno, ako se odloči za navadno žemljo, ki je je vendarle bilo nekaj. Toda kakšno? Ali podolgovato, tisto, ki ima dve polovici, ali okroglo? Čul je, da so okrogle nekoliko boljše od podolgovatih, torej kaže vsekakor, da vzame okroglo. Samo ko bi vedel, katera je izmed vseh največja! Zakaj zdelo se mu je, da niso vse enako velike. Motril je sem in tja, naposled pa mu je obtičalo oko na žemlji, ki je bil prepričan o njej, da je res največja. »Kaka sreča,« je pomislil, »da je ni zagledal že kdo drugi pred menoj!« Zadovoljen je segel z eno roko po njo, z drugo pa je položil denar pred prodajalko. Ni maral, da bi tudi en sam trenutek dvomila, če ima denar. Potem pa se je veselega srca odpravil. Da bi ne bila izkušnjava prevelika, je vtaknil žemljo takoj v žep! Ne, za ves svet je ne mara načeti! Celo, kakršno je dobil pri peku, položi pred mater! »Nate, mati, jejte!« ji poreče, ona pa mu seveda odstopi njegov delež. Tako sladko mu je bilo pri srcu, ko je na to mislil! —

(Konec prih.)

Zmaj.

*Striček naš je kupil barko,
lepo barko z jadri, vesli,
pa smo davi jo na morje
tja za našo hišo nesli.*

*Pa — ojoj, iz dna se morja
strašen zmaj je prikotalil:
»Rega-rega-kvak!« je rekel
in na barko je navalil.*

*V lepe barke lepa jadra
sapice so zapihljale,
da mogočno in ponosno
je odplula od obale.*

*Kaj sedaj bo z našo barko?
Kdo naj brani jo in straži?
Kdo naj z njo čez morje jadra,
če se zmaj ne potolaži?*

Radivoj Rehar.

Konjički.

*Konjički čili rezgetajo,
po beli cesti peketajo,
nas peljejo čez strme gričke
med blage tetice in stričke.*

*Kolačke tetice so spekle
in z njimi hitro k nam priteklo,
so strički konjčkom ovsu dali,
jim zlato slamico postlali.*

Albin Čebular.

NAŠ KRALJ ALEKSANDER I.

VLADO KLEMENČIČ:

Nežica.

tirideset jih imam v razredu. Vse imam rad, saj so moja družina, najbolj pa mi je prirasla k srcu Nežica. Nežice pa sedaj, ko to pišem, ni več. Težko mi je, ker moram obnavljati spomine po vrsti, da vam povem to malo zgodbo.

Bila je hčerka viničarja, enajstletna, rjavolasa, rjavooka deklica. Časih se je nasmehnila in takrat sem videl v njeno srce. Mislim, da je bilo njeno srce en sam plamen dobrote. Ko je bila še bolj zdrava, je prihajala v šolo vsak dan. Mirno in nekoliko resnobno je sedla v svojo klopi ob oknu. Tam je sedela, knjigo ali zvezek pred seboj, nepristopna živemu šepetu, ki je vladal v razredu pred poukom. Ni bila najboljša v odgovorih, a gotovo najboljša v razumevanju. Med poukom je bil njen duh deloven, kakor bi si ne mogel bolj želeči. Prva je doumela vsako nalogo in vsak račun. Nikdar pa ni na vprašanje odgovorila s tistimi splošno rabljenimi rečenicami, ampak zmerom drugače, po svoje. Bila je menda preponosna, da bi ponavljala za drugimi.

V spisu »Jesen« je napisala o goricah tole: »Časih pogledam skozi trepalnice po pobočju našega vinograda. Rumeno morje valovi pod menoj. Topel vetrič pihlja po tem morju in se pogovarja s klopotci. Jaz pa mislim, kako bi bilo lepo, če bi bile naše gorice vedno take in bi se vetrič vedno pogovarjal s klopotci. Da bi bila vedno jesen! Časih sedim celo uro pred hišo in gledam po vinogradu. Takrat si želim, da bi me nihče ne poklical. Pa me pozove mati, da ji pomagam pri gospodinjstvu.«

Deca si časih v odmoru pripoveduje pravljice. Vsak dan drugi. Ko je prišla vrsta na Nežico, je vstala, nekoliko pomislila in rekla: »Ne znam nobene!« Pa jo povprašam: »Ali ti ne ugajajo pravljice? Gotovo si že kdaj katero slišala ali čitala?« Ona: »Že, pa si nobene ne zapomnim. Tudi lepe niso bile, ki sem jih čitala.« Jaz nato: »Pa si eno izmisli in jo pripoveduj jutri!« Nič ni rekla, nič obljubila.

Drugi dan je ni bilo v šolo. Vedno pogosteje je ostajala doma. Njena lepa, nekoliko temna polt je začela rumeneti, v očeh je vzplamtel vročičen ogenj. V skrbeh sem bil zanjo pa sem jo vprašal: »Nežica, kaj je s teboj? Ali si bolna?« Ona: »Saj ni nič. Prehladila sem se bila, zdaj je že bolje.« A ni hotelo biti bolje, Nežica je zmerom bolj hujšala. Svetoval sem materi, naj je za nekaj časa ne pošilja v šolo, skrbneje naj jo neguje in — če se bolezen ne izboljša — pošlje po zdravnika.

Nikdar več ni prišla v šolo. Polegala je doma in venela kakor cvetka v peščenem bregu. Ko sem jo obiskal v mali, zatohli izbici,

je ležala na postelji, obraz kakor sivi mramor, oči velike, široko razprte, zamaknjene v daljo. Pogledala me je z dolgim, vprašujočim pogledom.

»Nežica, ali ti je kaj bolje?«

»Ni, gospod, pa sedaj je že vse eno.«

»Zakaj vse eno? Nežica, ali naj pošljemo po zdravnika?«

»Ne, saj mi ne more pomagati. Jetična sem. Saj je lepo umreti. Nič se ne bojim smrti.«

»Nežica, ne govori tako. Saj boš ozdravila. Pojdeš v šolo in nam poveš pravljico. Ali si si že izmislila pravljico?«

»Ne, nikdar več se ne vidimo in pravljice vam ne povem.«

S prosojnimi prstki si je zakrila obraz in se za trenutek zamislila. Nato pa, kakor bi se hotela nasmehniti, me je vprašala: »Ali pojedete za mojim pogrebom?« Ne vem več, kaj sem ji odgovoril.

Naslednjo nedeljo smo jo spremljali na njeni zadnji poti. Bilo je spomladi okolo sv. Jurja. Prekopani vinogradi so dihali svežost in zdravje. Vlažna, rjava zemlja se je kadila v jutranjem solncu. Lastavice so cvrčé poletavale preko nas. Počasi smo stopali za belo krsto, ki se je pozibavala na ramah pogrebcev. Ob odprtem grobu sem govoril Nežici v slovo. Rad bi povedal neizgovorjeno pravljico, ki sem jo pričakoval od tega otroka, pa nisem mogel. Govoril sem o njeni pridnosti in lepem vedenju in jo postavljaj za vzor drugim. Primerjal sem jo drevescu, ki je moralo prezgodaj usahnuti. Ko sem dogovoril, bi bil neizrečeno rad videl še enkrat njen obraz, ker sem slutil, da se je nasmehnil kakor takrat, ko me je vprašala: »Ali pojedete za mojim pogrebom?«

Njeno mesto v prvi klopi je sedaj prazno. Naj ostane prazno do konca šolskega leta, da se lahko otroci in jaz tem živeje spominjamo Nežice, tiste Nežice, ki je odnesla svojo pravljico s seboj v večnost ...

Pesem bridkosti.

(Iz venca »Za mejami«.)

Moj dom,
ti nesrečni moj dom,
iz žalostnih solz
tisoč tožbá,
v obupu pojočih,
ko drage zapuščam,
po tujca grdi zlobi
v svet pognan.

Joj, mati, gorjel
Kje je zemljan,
da pretrpel bi toliko zla,
da prebil bi toliko muk?
Iz žalosti v žalost bo teklo
vsevdilj mi življenje,
nikoli ne usahne mi več
za dragimi grenka solzà.

Lado Jerše.

MITJA ŠVIGELJ:

Gašperjev junaški čin.

Igra lutk v šestih slikah.

III. SLIKA.

V kraljestvu palčkov. Podzemna skalnata dvorana, na levi prestol. Po stenah in prestolu se blešče dragi kameni, s stropa vise kapniki. — Kralj palčkov sedi na prestolu, 1. in 2. stražar stojita ob straneh.

Kralj: Kje se mude danes tako dolgo moji podaniki? Poslal sem jih v svet, da nabere nekaj orožja, katerega so si napravili oni, ki žive na svetu, in da obdare z zlatom one, ki žive v bedi in ki jim to zlato prinese srečo. Odšli so zgodaj zjutraj, ostali so zunaj ves dan. In že je zatonilo solnce za širni gozd, a jih še ni. Kje se mude tako dolgo? Ali je njih plen tako težak, da ga vlečejo le s težavo? Ali pa je noč tako temna, da jim ne zadostujejo niti njihove svetilnice za pot po gozdu? — Pojdita in poglejta, če se morda že vračajo! Zakličita in zatrobita v gozd, morda bodo čuli klic in odgovorili. Iđita!

1. in 2. stražar: Zgodi se vaša volja! Že greva. (*Odideta na desno.*)

Kralj: A če so se zamudili po lastni krivdi in me pustili v skrbeh za prazen nič, potem gorje jim! Kaznoval jih bom strogo. Pokorščina mora vladati tu v podzemlju, sicer bi nas oni z zemlje pokončali in uničili. Prokletstvo nas je prikovalo v te bajne dupline. Sami samcati živimo med temi skalami in biseri. Pomagamo dobrim ljudem na zemlji in nagajamo slabim — to je naš posel.

1. in 2. stražar (*prihitita z desne*).

Kralj: Ali se že vračajo?

1. stražar: Pravkar...

2. stražar: Luči se že svitajo skozi gozdno temo.

1. stražar: In med njimi...

Kralj: Govorita počasneje. Kaj se je zgodilo, da sta tako osupla?

1. stražar: Vračajo se...

2. stražar: In z njimi prihaja... s seboj vodijo...

Kralj: Kaj vodijo s seboj? Govorita!

1. stražar: Tema je v gozdu. Nisva videla natančneje.

2. stražar: Že gredo, že gredo! So že tu!

Palčki (*pridejo z leve. V sredini vodijo carično.*)

Kralj: Kje ste bili tako dolgo? Kje ste se mudili? In koga ste privedli s seboj?

1. palček: Naš dobri kralj, ne jezite se na nas. Vestno smo izvršili svoj posel — vaš ukaz!

Kralj: Zakaj se pa niste vrnili prej?

1. palček: Bili smo že na poti proti domu, prav ko je solnce zahajalo za goro. In ko smo prišli do sredine gozda, smo zagledali človeško deklico, ki je bila naslonjena na drevo in je plakala. Bila je lačna in trudna. Noč je padala na zemljo, mraz se je spuščal z njo in iz gozdne teme se je začul strašni glas medveda. Pa se nam je zasmilila in smo jo privedli s seboj. — Tako se je zgodilo, naš dobri kralj. Odpusti nam — kar smo naredili, smo naredili iz dobrega srca!

Kralj: Nikdar se še ni zgodilo, da bi stopila človeška noga v moje kraljestvo. To bi nam prineslo gotovo pogubo. Zakaj ste jo privedli?

Carična (*pade pred kraljem na kolena*): Milost, milost! Nisem kriva, nisem vam hotela storiti nič žalega, niti delati krivice.

Kralj: Kdo si?

Carična: Carična sem, hči velikega in mogočnega carja.

Kralj: Kdo je to — car?

Carična: Car je velik mož, ki vlada tisočem in tisočem ljudi. Veliko je njegovo kraljestvo.

Kralj: A kako si prišla v gozd? Kaj te je gnalo v svet, kjer kraljujejo vile in podzemska bitja? Tukaj ni obstanka ljudem, ne razumejo tega sveta. Hoteli bi ga izkoristiti, pa bi se pogubili. Govoril! Zakaj si prišla sem?

Carična: Oh! (*Zajoka.*) Kruta mačeha me je hotela spraviti s sveta, ker bi se rada po carjevi smrti sama polastila prestola. Ukazala je svojemu podaniku, naj me odvede v ta gozd, da bi tu poginila. Ali zasmilila sem se mu, ko je zaslišal glas zveri. Povedal mi je resnico in mi svetoval, naj zbežim in se rešim na varno pred carico-mačeho, ter mi nenadoma izginil izpred oči, da bi ne hitela za njim. Klicala sem za njim in blodila po gozdu, da bi našla izhod, pa povsod so bila sama drevesa, kakor daleč je segalo oko. Onemogla sem in se zgrudila ob drevesu. (*Kratek molk.*)

Kralj: Žalostna je tvoja zgodba.

Carična: Tam so me našli, ko sem jokala. Ne huduj se na ubožčke, ker so se zamudili zaradi mene. Dobro so mi hoteli.

1. palček: Kako si dobra. Hvala ti!

Carična: A kdo ste vi? Kam ste me privedli?

2. palček: Mi smo palčki, podzemska bitja, ki kopljejo zlato in pomagajo dobrim ljudem.

Carična (*veselo*): Pomagate dobrim ljudem?

1. palček: Da, dobrim ljudem pomagamo. Tudi tebi bomo pomagali, če boš potrebovala pomoči.

Kralj (*vstane*): Dovolj besedi! Ali hočeš ostati pri nas?

2. palček: Daj, ostani! Kuhala nam boš večerjo, ko bomo mi na delu. Prinesli ti bomo vedno kaj lepega, s seboj.

Carična: Hvala vam vsem! A vendar ne morem ostati med vami. Moj oče car je gotovo v silnih skrbeh, ker me že dolgo ni na dvoru. Bojim se, da bi ga žalost preveč ne potrla, zato moram čim prej k njemu.

Kralj: Kaj boš hodila sedaj! Zunaj je noč in mraz, volk in medved sta lačna. Počakaj pri nas vsaj toliko časa, da se pokrepčaš.

Carična: Predobri ste.

Kralj: Pridi, pridi! Vidim, da si trudna in lačna. Pojdi z nami k naši mizi! Potem ti pripravimo mehko ležišče. Dobro ti bo pri nas! (*Vsi odidejo, razen 1. palčka.*)

1. palček (*gleda za odhajajočimi*): Kako je žalostna! Smili se mi. Pomagati ji hočem. Med nami tako ne more ostati, ker ni vajena našemu življenju. Umrla bi nam od dolgočasja. — Le hitro na delo! Še je čas, da dohitim onega nepridiprava, ki jo je zavlekel v gozd. Sedem vetru na peruti, pa ga dohitim. Tudi ona je bila dobra z nami. Prosila je za nas pri kralju. — Torej hitimo, dokler je še čas! (*Odhiti na desno.*)

Zastor pade.

Z livade.

*Čebelica je priletela
in je na rožo belo sela,
medu je rožica ji dala
in z njo še malo pokramljala.*

*Srebrno jutro je odplulo,
čebelo z biseri posulo,
dan se razlil je po livadi,
k nevestici je prišel mladi.*

Albin Čebular.

Pajek črnuh.

*Na kobilico Zelenko
sedel pajek je Črnuh
in odjezdil z bridkim mečem
je v deželo hudih muh.*

*Glasno so trobente pele:
čiri-riri, čiri-rih,
muhe pa so se jokale:
oji-jiji, oji-jih...*

*Sekal levo je in desno,
padel je premnog mušjak;
boj je bil krvav in strašen,
da še nikdar ni bil tak.*

*Na bojišču je ostalo
mrtvih tisoč hudih muh...
Tak junak in tak bojevnik
bil naš pajek je Črnuh.*

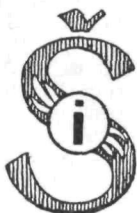
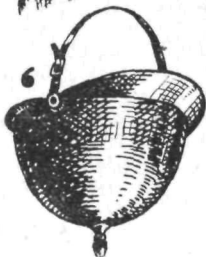
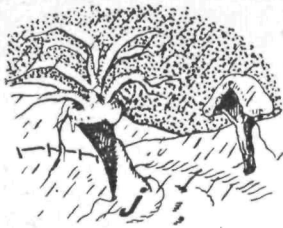
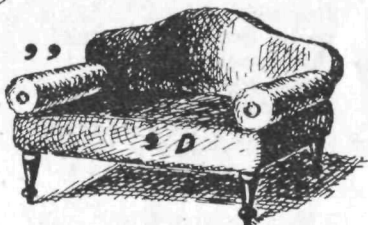
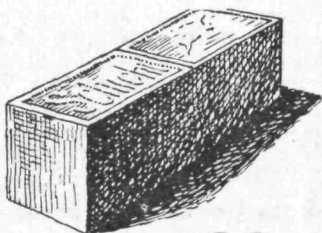
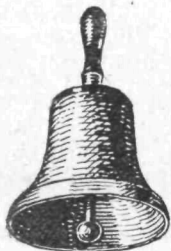
Radivoj Rehar.

F. POLK IN ZABAVA

Zastavica v podobah.

Priobčil V. Jordan.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev zastavice v podobah v 3. številu.

*Bolezni sto imamo,
a zdravje eno samo.*

Prav so jo rešili: Kristinka Habjanova, Dražgoše; Evgen Betetto, Bogdan Lipovšek, Milenka in Drago Kunc, Eda Fleretova, Rika Stojkovičeva, Borut Zerjav, Adolf Kopetzky, France Gartus, Kajetan Burger, Miloš Brelih, Majda Magdičeva, Ljubljana; Bojan Šušteršič, Boris Jošt, Zalec; Stanislav Richly, Videm ob Savi; Karel Kos, Gabriel Kolbič, Vida Kovačičeva, Nada Zavodnikova, Maribor; Stanko Gregl, Liljana Rosinova, Gustav Rosina, Brežice; Pavel Hafner, Savo Šink, Skofja Loka; Srdan Sevnik, Božo Kuharič, Milan Šerbec, Ormož; Smiljana Baeblerjeva, Franjo Čuš, Mařenka Petrželova, Dušan Herzog, Srečko Zalokar, Janič Manfred, Celje; Slavko Savnik, Josip Majdič, Mirko Kmet, Kranj; Erna Pfefferjeva, Konjice; Ivan Brun Bartolo, Milka Seničarjeva, Zvonko Keše, Ljudmila Kolmanova, Matilda Jagrova, Berta Brinarjeva, Mica Zavraškova, Štefka Keblušková, Marica Plaznikova, Hrastnik; Saša Štravs, Ivan Bolè, Dol. Logatec; Hinko Gobec, Vladimira Langusova, Elza Stützeva, Miljenka Mravljakova, Marija in Amalija Roglškova, Oton Peunik, Zvonko Vrečko, Odo Simoll, Oton Galof, Martin Napotnik, Šoštanj; Nada Košeninova, Gornji grad; Josip J. Pretnar, Zemun; Silva Janžekova, Bregi pri Koprivnici (Hrv.); Lida Cvetkova, Uroš Ruprecht, Trebnje; Milka Kaiserjeva, Dravograd; Bogdana Majerjeva, Rimske toplice; Slavica Zavrlava, Komenda pri Kamniku; Mirko Peršič, Vrhnika; Marica Zacherlova, Ljutomer; Riko Kolenčev, Mirna; Hilda Bizjakova, Fala; Miro Vani, Ruše; Joško Plementaš, Ptuj; Silva Miholičeva, Sodražica; Stanko Zorec, Slivnica pri Mariboru; Zoran Klemenčič, Galicija pri Žalcu; Franjo Lapornik, Franjo Dolšek, Franjo Jerina, Josip Horjak, Karel Gunsek, Franjo Jelen, Boris Dergan, Laško; Aleksander Hrašovec, Karlo Gošler, Majda in Milica Hrenovi, Šmarje pri Jelšah; Anica Potokarjeva, Franja Češkova, Trbovlje; Friderik Jakelj, Kranjska gora; Raša Mastnakova, Božena Kobetova, Tončka Gartnerjeva, Gizela Dolenčeva, Majda Pavlinova, Vera Pretnarjeva, Ana Mundschtzeva, Pavla Verbičeva, Branko Vandot, Novo mesto; Josip Janhar, Mavčice; Bojan Jamnik, Ljubljana; Milica Kocmutova, Sv. Jurij ob Šč.; Franc in Ciril Murnik, Kranj. — Žreb je določil najavljeno darilo Josipu J. Pretnarju v Zemunu. — Danes razpisujemo: Waštetova, Mejaši.

Bratcem preko meje.

Res sem majhen še fantič,
pa ne devajte me v nič!
Mamica je moja rekla:
»Leta bodo hitro tekla.«
Mož postanem in junak,
da se bode bal me vsak.
Takrat vzamem meč v rokè
in jo mahnem čez gorè.

Vsi, ki danes smo še mali,
delati pot bomo znali
do Gorice, Trsta, Reke,
dalje tja do Gospe Svete.
Naši naj sovragi znajo,
kako mladi moč imajo.
Vam pa, bratci preko meje,
takrat se prostost prismeje.
V to pošilja vam pozdrave
mali Vanček vaš od Drave.

Drago Kocmut.

»Rimska gos«.

Na uvodnem mestu priobčujemo danes pesem Save Radiča - Mirta »Martinovo 1927«. Tamkaj je govor o rimski goski. Naj to »rimska gos« malo pojasnimo! Bren, voditelj Galcev, ki so bili junaški predniki današnjih Francozov, je premagal dne 18. julija 390. pred Kristom Rimljane ob reki Aliji. Ponoči so Galci naskočili tudi Kapitol, glavni grad v Rimu, a gaga-joče gosi so jih izdale spečim Rimljanom, ki so se morali naposled odkupiti z veliko množino zlata. Ko so tehtali odkupnino, je vrgel ponosni Bren še svoj težki meč na tehtnico, rekoč: Vae victis! (Gorje premaganim!)

Draga Tatjana!

Poznam Te kot zvesto čitateljico »Zvončeka«. Zato Ti pišem na ta naslov. Povedati Ti moram, da smo uprizorili pravljico »Slepa Jerica«, ki jo je spisal naš učitelj Leon Pibovec. Dvorana je bila nabito polna ljudi. Naši nastopi so navzočnim vrlo dobro ugajali. Žal, da Te ni bilo poleg. Za kulisami sem mislila na Te, kako sva lansko leto skupaj nastopili v igri »Nežica in palčki«. Naš g. učitelj ima silno veliko truda z nami. V preteklem mesecu nas je tudi že dvakrat odvedel na Golico. Jako smo mu za ves njegov trud hvaležni. Oglasi se kaj, draga Tatjana!

Pozdravlja Te Tvoja prijateljica

Paula Zupanova.

Odgovor:

Ljuba Pavla!

Pravzaprav bi moral nasloviti odgovor na Tatjano, a ne vem, kdo je in kje je. Ti, Pavla, se pomenkuješ z njo po ovinku za mojim hrbtom, jaz pa odgovarjam Tebi v tem koticu, da pride moje pisanje na znanje tudi Tatjani, to je, da jeseniško slepo Jerico in Nežico s palčki obešamo takorekó na veliki zvon. Da si na Jesenicah, sklepam iz tega, ker hodiš na Golico. Kadar zopet prideš tja, sporoči naš pozdrav našim bratom na koroški strani!

*

Velecenjni gospod Doropoljski!

Naročnica »Zvončka« sem drugo leto in se drzнем tudi jaz oglasiti se v Vaš cenjeni koticek. Hodim v 4. razred v Metliko. V šolo jako rada hodim, ker imam dobrega gospoda učitelja. Ljubim vse predmete, zlasti zgodovino in ročno delo. V »Zvončku« mi najbolj ugaja povest o Belí Ljubljani in Vaš koticek.

Če mi dovolite, se bom drugič še oglašila.

Iskrene pozdrave od

Štefke Zalokarjeve.

Odgovor:

Ljuba Štefka!

Morda še sama ne veš, kako lepo je gledati deklico, ki se ukvarja z ročnim delom. Taka deklica nikdar ne toži o dolgem času, tudi se ne zvrta in ne zdeha od samega brezdelja. Pletenje, vezenje, kvačkanje, šivanje v roke — pa odbrenče vse sitne in nezgodne muhe iz glave. Pridne mlade roke napovedujejo skrbno gospodinjno.

*

Cenjeni g. Doropoljski!

Naročena sem na »Zvonček« že tretje leto. Prav vesela sem takrat, kadar pride zopet nova številka. Obiskujem II. mešč. razred v Ljubljani, in sicer v Lichtenthurnovem zavodu. Čeravno imam veliko učenja, vendar Vaše zanimive pripovedke rada čitam. Imam še štiri sestrice, ki so doma pri mojih starših v Št. Vidu pri Lukovici. V šoli mi posebno ugaja predmet prirodopis. A vendar se tudi drugih predmetov rada učim.

Naj bo dovolj! Prosim, vložite to skromno pisemce med svoje koticarje.

Z odličnim spoštovanjem

Stanka Novakova.

Blagorodni g. Doropoljski!

Moja dobra prijateljica je naročena na »Zvonček«. Prav rada čitam zanimive pripovedke Vašega »Zvončka«. Veliko učenja imam, a vse eno rada prebiram zanimive pripovedke Vašega Zvončka. Hodim namreč v II. razred meščanske šole v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani.

Prosim Vas, položite to skromno pisemce med svoje koticarje.

Ker mi čas ne dopušča, Vam pišem samo toliko. V drugi številki mogoče kaj več in kaj bolj zanimivega.

Z odličnim spoštovanjem

Ida K o f o l o v a.

Odgovor:

Ljuba Stanka in Ida!

Ker mi pišeta obe na istem pisemskem papirju, Vama skupno odgovarjam, 1. da prideta obe pismi v moj kotichek in se s tem izpolni želja obeh, 2. da si tudi jaz prihranim na času in prostoru. Tretjič pa, da se malo pobaham, kako dobro blago imam. ki je z njim zadovoljen vsak, komur ga dam.

*

Spoštovani gosp. Doropoljski!

Dovolite, da se tudi jaz pridružim Vašim koticarjem! Naročena sem na »Zvonček« že drugo leto. Učenka sem III. razreda osnovne šole v Pristavi. Moj učitelj je gosp. Anton Musič. Najljubša predmeta sta mi prosto spisje in petje, kakor tudi računanje in srbohrvaščina. Prosim, da me uvrstite v svoj cenjeni kotichek. Pišem Vam danes že drugič — pa, žal, nisem bila sprejeta. Zato Vam pišem ponovno in prosim tudi za odgovor.

Pozdravlja Vas Vaša vdana

Micika R o m i h o v a.

Odgovor:

Ljuba Micika!

Najprej prosto spisje in petje, potem pa še računanje in srbohrvaščina — tako se razpleta lepa vrsta važnih predmetov, ki Ti jih ponuja šola, da jih zajemaš s polno žlico. Dobro je tako! Kar si z učenjem sama prisvojiš, to vse ostane Tvoja last, ki Ti je nihče ne more vzeti. In vse to je koristno in potrebno, da se boš lahko samostojno in pošteno kretala v življenju, kadar dorasteš šoli. Življenje ni igrača. Tega se zavedaj in se pripravljaj zanje!

Spoštovani gospod Doropoljski!

Star sem 7 let in obiskujem II. razred osnovne šole na Grabnu v Ljubljani. Učim se prav rad, naloge spisujem lepo. Upam, da bom imel koncem leta prav lepo izpričevalo, čeravno sem bil v tem letu skoro 3 mesece bolan. Prav pridno prebiram Vaš list »Zvonček«. Najbolj mi ugajajo pisemca Vaših koticarjev.

Prosim Vas, sprejmite tudi mene med svoje koticarje.

Srčno Vas pozdravlja Vam vdani

Boris M e n a r d.

Odgovor:

Ljubi Boris!

Tvoje pismo mi dokazuje, da svoje naloge res lepo spisuješ. Rokopis je čist, lep in čitljiv, med tem ko mi marsikdo pošlje take čirečare, da si moram ubijati glavo, preden jih razrešim in razberem. A, ubožec moj, boleznj se le otesaj, kakor veš in znaš, oziroma kakor Ti svetujejo pametni in zreli ljudje. Bodi zdrav!

*

KOTIČKOV ZABAVNIK.

Šarada.

Priobčil H. Podkrajšek.

Šarada razstavlja zloženo besedo v njene dele, potem pa popisuje posamezne besede in zloženko.

Prvo kras prelep je v naravi, drugo v hiši vsaki sebe napravi, če združiš ju, pa si takoj v kraju takem, kjer zdravo je bivati ob času vsakem.

Rešitev prihodnjič.

*

Psi in lisica.

Rešitev.

Psi priženo lisico pred lovca najhitreje tako: Pes gre iz točke e v točko g; nato lisica ne more drugam kakor iz j v h. Med tem se lovec skriva v j. Nato zopet pes iz f v e in lisica je — ujeta!

Rešilcev v koticzkovem zabavniku ne priobčujemo.

„Zvonček“, XX. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXI. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXII. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXV. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXVI. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
Letnikov, ki niso tu navedeni, ni več v zalogi

In zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!

KUPUJTE IN ČITAJTE MLADINSKE SPISE

◀ KI JIH IZDAJA ▶

DRUŠTVO ZA ZGRADBO UČITELJSKEGA KONVIKTA V LJUBLJANI

Zahtevajte cenike, ki jih dobite brezplačno
NAROČILA SPREJEMA IN TOČNO IZVRŠUJE

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE

V LJUBLJANI, Frančiškanska ulica št. 6

MLADINI PRIPOROČAMO NASTOPNE KNJIGE PO ZNIŽANIH CENAH:

- Baukart: *Marko Senjanin, slovenski Robinson*. Vez. Din 12.—
- Dimnik: *Kralj Peter I.* Vez. Din 18.—
- Dimnik: *Kralj Aleksander I.* Vez. Din 30.—
- Erjavec: *Afriške narodne pripovedke*. Vez. Din 20.—
- Erjavec: *Kitajske narodne pripovedke*. Vez. Din 20.—
- Erjavec: *Srbske narodne pripovedke*. Vez. Din 22.—
- Erjavec-Flere: *Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 40.—
- Erjavec-Flere: *Fran Levstik, izbrani spisi za mladino*. Broš. Din 18.—, vez. Din 26.—
- Erjavec-Flere: *Matija Valjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 36.—
- Erjavec-Flere: *Josip Stritar, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 46.—
- Erjavec-Flere: *Simon Jenko, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 28.—
- Erjavec-Flere: *A. M. Slomšek, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 40.—
- Erjavec-Flere: *J. Kersnik, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 46.—
- Ewald-Holeček: *Matj narava pripoveduje*. Vez. Din 26.—
- Ewald-Holeček: *Tiho jezero in druge povesti*. Vez. Din 26.—
- Flere: *Babica pripoveduje*. Vez. Din 10.—
- Flere: *Slike iz živalstva*. Vez. Din 24.—
- Flere: *Pripovedne slovenske narodne pesmi*. Vez. Din 24.—
- Gangl: *Zbrani spisi*. II., V. in VI. zv. vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv. vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.—. (Ostali zvezki so v II. natisu.)
- T. Gaspari in P. Košir: *Sijaj, sijaj, solnčecel* (Zbirka koroških popevk.) Din 8.—
- Karafiat Jan-Dr. Bradač: *Kresničice*. Vez. Din 18.—
- Manica Komanova: *Narodne pravljice in legende*. Din 16.—
- Korban: *Vitomilova železnica*. Vez. Din 14.—
- Kosem: *Ej prijateljčki*. Vez. Din 14.—
- Lah: *Česke pravljice*. Vez. Din 12.
- Mišjakov Julček: *Zbrani spisi*. VI. zvez. (Drugi zvezki so razprodani.) Vez. Din 10.—
- Möderndorfer Vinko: *Narodne pripovedke iz Mežiške doline*. Eleg. vezano Din 24.—
- B. Račič: *Belokranjske otroške pesmi*. Vez. Din 8.—
- Rape: *Mladini*. II., III., IV., V., VI. zvezek. Vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—. VII. zvezek Din 12.—, VIII. zvezek Din 15.—
- Rape: *Tisoč in ena noč*. Vez. Din 28.—
- Ribičič: *Vsem dobrim*. Vez. Din 10.
- V. Riha-Karel Pribil: *Povest o svatbi kralja Jana*. Vez. Din 16.
- Robida: *Da ste mi zdravi, dragi otroci!* Broš. Din 3.—
- Šilih: *Nekoč je bilo jezero*. Vez. Din 24.—
- Tille-Priibil: *V kraljestvu sanj*. Broš. Din 6.—
- Trošt: *Moja setev*. I. in II. à Din 10.—
- Waštetova: *Mejaši, povest iz davnih dni*. Vez. Din 24.—
- Zbašnik: *Drobne pesmi*. Vez. Din 8.—

VSE TE KNJIGE KAKOR TUDI KNJIGE DRUGIH

ZALOŽB SE DOBE V

KNJIGARNI

UČITELJSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

■■■■■■■ Frančiškanska ulica št. 6. ■■■■■■■